

Domènec Valls: "A tots els llocs on vas pots fer la missió salesiana"

Dij, 15/11/2018 per Catalunya Religió

(Glòria Barrete –CR) El cim més alt de la serra de Collserola a Barcelona és el Tibidabo. Conegut per moltes famílies gràcies al parc d'atraccions familiar que porta el mateix nom que la muntanya, però també per ser l'indret on fa més d'un segle es va erigir el [Temple Expiatori del Sagrat Cor](#). Fins allà dalt ens hem enfilat per parlar amb el salesià **Domènec Valls**, un altre dels testimonis de la '[Sèrie dels ex](#)'. Un exemple més de religiosos i religioses que sempre estan disponibles.

Ha plogut a Barcelona durant tota la nit i comença a bufar un vent fort quan arribem a la plaça del santuari del Tibidabo. El parc d'atraccions encara no és obert però ja hi ha alguns turistes que fan fotografies de les vistes de la ciutat. El santuari del Sagrat Cor, imponent, ja té les portes de l'església obertes. Dins el temple ens trobem un corredor, amb bambes i malles, que ha pujat des de la ciutat i fins al cim i ha entrat a pregar una estona. Entre cartells de campanyes eclesials, algunes imatges del papa Francesc i les tradicionals espelmes dels santuaris catòlics, trobem el cartell que ens indica la direcció per pujar fins a les terrasses amb l'ascensor. Al taulell de recepció de visitants trobem ja en Domènec, donant algunes indicacions i informant-se d'algunes qüestions del dia. Ens acull explicant-nos que aquesta nit ha dormit poc, "m'ha tocat a mi el torn de nit", afirma entre bromes, "vaig acompanyar al grup que prega a les nits al santuari i anava a dormir a quarts de dues de la matinada".

Vocació d'estar amb els joves més vulnerables

En Domènec Valls és el director de la comunitat salesiana del Tibidabo. Hi va arribar al setembre del 2016. Amb només quinze anys, sortint del Camp Nou amb els seus amics, se li va passar pel cap la idea de ser religiós. "I tu, de què vas per la vida?", explica que es va preguntar dins seu en aquell moment. Aquella idea incipient va reposar uns anys fins que als vint-i-cinc fa els seus vots perpetus com a

religió salesià. El destinen primer a Sentmenat, durant un any, acompanyant els novicis de la congregació, i d'allà es traslladen tots fins a Terrassa, on el Domènec s'implica a l'escola, al centre juvenil i als grups de fe i els "grups humans".

"A Terrassa vaig descobrir molt el que eren els nois del carrer, al barri de la Maurina". Un barri, aleshores complex i difícil, on els salesians refan un centre juvenil que estava parat. "Una època bonica, allà em vaig ordenar de capellà i allà vaig refermar la meva vocació d'estar amb els joves i els més vulnerables". També és a Terrassa on en Domènec duu a terme el concepte salesià d'educar evangelitzant i evangelitzar educant, "acompanyar els processos personals però també mirar d'oferir possibilitats de trobada amb Jesús".

Després de tres anys a Terrassa el destinen a l'escola de Sant Vicenç dels Horts, a fer de director de la comunitat i de director de l'escola, amb tan sols trenta anys, l'any 1978. "Va ser una època molt bonica també. A l'escola venien nois de tots els voltants però hi havia força nois que acabaven vuitè sense poder fer batxillerat ni altres, nois que havien fracassat".

Obrint noves presències

La FP de l'època, recorda, "no tenia la valoració que té ara però feia descobrir a aquells nois que servien per alguna cosa". Allà també hi havia un centre juvenil amb molta empenta, hi havia les salesianes al costat, i la Teresa Losada treballava també al barri. Després de sis anys, a Sant Vicenç l'envien cap a Ciutat Meridiana l'any 1984. En aquella època s'estaven fent el que anomenaven les noves presències. "Amb un grup de quatre ens van enviar a Ciutat Meridiana, on ja hi havia un salesià gran que havia fet de rector al barri".

Van començar la comunitat i el provincial els va dir que anessin pel barri i miressin què es podia fer pels nois. "Vivíem en un pis enmig del barri, allà vaig descobrir el que era viure no en una obra clàssica sinó enmig del barri, ser veí dels altres". Es van col·locar cadascú en una escola pública del barri, el Domènec a l'Institut. "Era per a mi el lloc de trobada amb els nois, feia de professor de religió, feia els dinars quan tocava, estava a l'esplai, després al centre juvenil, o a la JOBAC". Va quedar-se allà durant set anys.

Després l'envien cap a la comunitat de teòlegs a Martí Codolar, l'any 1991, i comença així la seva etapa al Carmel. Tot i formar part de la comunitat de teòlegs, en Domènec va demanar fer-se present al Centre Juvenil. Un centre que havia tingut molta vida al post franquisme i havia creat bastants líders veïnals. Després va decaure i en aquell moment es reprenia. Al cap de cinc anys de ser-hi, telefonen al Domènec des de Roma. "Has de venir demà mateix a veure el Rector Major de la congregació", li van dir. Hi va anar sense poder dir res a ningú. "Em van fer provincial de Catalunya, què hi farem, vaig pensar". I ho va ser durant sis anys, el període del 1996 fins al 2002.

L'època de Provincial

"Et toca posar-te al servei dels germans", afirma. Tot i les responsabilitats, una de les coses d'aquella època que en Domènec recorda amb més afecte és que almenys una vegada cada any parlava llargament amb cada salesià. "Això permetia fer-te càrrec de com estava cada persona, de què li convenia o no". El més difícil, però, eren els conflictes, "com a qualsevol família suposo". Quan s'acaba el seu mandat

va pensar que era meravellós. "És un servei i no cal desitjar tenir aquest càrrec. El fet que qualsevol germà pugui ser-ho et fa recordar que un no és indispensable per a res".

Després el tornen a destinar de nou a Martí Codolar. Allà es queda vuit anys més, centrant-se al centre juvenil i fent classes a Martí Codolar i a la Facultat de Teologia. "Vam treballar molt per tirar endavant la plataforma d'educació social, perquè era centre de lleure, centre social i centre de celebració de la fe".

I arriba el canvi a La Mina l'any 2010. "Descobreixes un altre món. Vius enmig del barri, com un veí més. Viure allà era estar més ficat en la vida del barri, a la plataforma d'entitats, per exemple, en ple moviment associatiu del barri". En Domènec reconeix que a La Mina era difícil la convivència, "hi ha una marginació molt forta". Els salesians al barri tenen una plataforma d'educació social, un projecte materno infantil i una parròquia. "Allà he viscut claríssim com el concepte de la resiliència existeix". On ell treballava més era a la UEC, la Unitat d'Escolarització Compartida. "A La Mina m'he adonat encara més de la pobresa profunda d'alguns nois. Nois que no s'han sentit ni estimats", explica. "Recordo un noi amb 15 anys que em va dir una vegada, 'a mi me gustaria tener otros padres', em va explicar que no l'estimaven, no el cuidaven, havia estat malalt però no l'havien dut ni al metge. És molt més important que tornin a confiar en ells mateixos i sentin que se'ls estima".

El gran contrast del Tibidabo

I després de sis anys a La Mina l'envien al Tibidabo. De l'acció social més directa a la calma pastoral d'un santuari. Un gran contrast, però en Domènec ho va entomar amb igual il·lusió que sempre. "Es tracta de saber que en els diferents llocs on vas també pots fer la missió salesiana". Aquest entorn del Tibidabo, reconeix, potser li costa encara perquè no és l'entorn on ell està acostumat a moure's, "però m'he implicat tant com sé". Ara sent superior de la comunitat fa una mica "de pare, de germà gran, tal com diuen les constitucions, i mira perquè això vagi tirant endavant, sense trepitjar ningú i sense arribar i arrasar amb el que ja s'ha fet perquè s'han fet moltes i grans coses fins ara".

I com s'implementa aquesta missió salesiana al Tibidabo? La comunitat dels deu salesians que hi viuen té molta feina. "Estem intentant implementar un nou plantejament", explica Valls. "El primer que hem volgut fer és que es conegués que això no és només un santuari". Hi va haver una escolania anys enrere i tenen actualment habitacions per a 70 places i molts espais polivalents. Alhora, remarca l'acollida com un tret indispensable en qualsevol tasca al santuari. "El Sagrat Cor, afirma Valls, "vol dir 'l'amor de Déu', no és altra cosa que Jesús que t'estima. I no només estima a l'Eucaristia".

Hi ha gent de tot tipus, gent que vol posar una espelma, gent que admira la part artística de l'església, d'altres que puguen fins dalt de tot, però també hi ha gent que quan arriba al Tibidabo "pateix un cert sacseig interior i necessita parlar amb algú o confessar-se". Al santuari, afirma Valls, "vivim molt que l'important no són els pecats sinó adonar-se que Déu estima tothom amb igualtat de condicions".

Acollida incondicional

Al Tibidabo Valls reconeix que ha hagut d'adaptar potser la seva manera

d'evangelitzar. Acostumat al món del lleure i al món social, amb els grup que venen de nit a fer adoració al santíssim ha tornat a cantar cançons que potser no cantava des dels 15 anys. La idea central, matisa, "és que aquí s'ha d'acollir tothom, l'Església ha de ser acollidora".

Al santuari també tenen molts nuvis. "Una cosa que ja hem canviat és que ja no deixem que agències que venen de Califòrnia o d'on sigui portin nuvis aquí per casar-se. Però una cosa que sí que fem és plantejar-nos molt sèriament què fem amb aquells nuvis que venen aquí per casar-se". La comunitat es planteja oferir pels qui vulguin un curset prematrimonial seriós, així com al mateix temps també volen fer que amb les parelles formals dels seus moviments salesians el Tibidabo sigui punt de referència.

"Un dels problemes de la nostra Església és el sentit de comunitat", explica Valls. "Aquí posem bancs, dones la pau al veí però ni el coneixes". A La Mina una de les coses que més recorda de l'església del costat, Sant Pere Armengol, on hi havia una comunitat senzilla i de gent gran, és que si una persona fallava dos dies ja es preguntava per ella per si de cas calia veure-la, visitar-la o preguntar com es trobava. "Hi havia un lligam. Aquí és molt difícil això perquè som un santuari però ho podem intentar".

Una missió salesiana compartida

Quan li preguntem per com viu ell la missió després d'anys de treballar i picar pedra com a salesià reconeix que se sent acompanyat: "Crec que la missió no la rebo jo sol, com a salesians la missió la rep la comunitat. Se'ns encomana la missió en un lloc i la tirem endavant. Per a mi la missió passa per tenir projectes clars, estar proper a la gent i que sàpiga que pot comptar amb tu, i més que mai comptar amb el laïcat. Hi ha laics excel·lents dins la nostra Església".

I finalitzem el nostre interrogatori demanant-li on queda Don Bosco en tants anys de feina i llocs diversos. "Per a mi és un punt de referència que ens ha donat un tresor". Valls ho resumeix en una frase del religiós italià. "No n'hi ha prou d'estimar als joves, ho han de notar. Jo estic convençut que l'educació és bàsicament una cosa del cor. I això veig que és un tresor que tenim heretat de Don Bosco i que no ens l'hem de quedar per a nosaltres".